

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 8. Zettortdeenâ 20tâ Webruar 1841.

J a u n a s s i n n a s.

• **No Kindes.** Gohbs mihsam Deewam! wezzu gaddu ar pateizigu sirdi warrejam pabeigt un jounu ar preezigu prahtu usnemt. Zo scheinligs debbes-tehws muhs pehrnâ gaddâ tâ sargajis un swehtijis, ka bes behdahim atkal winna rohkâs warram pawehletees. Ro winsch us druwahm un plawahm bij itt baggatigi audsinajis, to winsch lihdsjeja ittin labbi rohkâ dabuhht un pee mums neweens winnam to gohdu ne atrauj, ka winsch gan pascheem gan lohpinneem skaidri labbu pahrtischanu dewis. Kartuppeli zitteem gan ne bij tik augligi, kâ aisphehrnâ gaddâ, un ta baggata maisite warren dahrga teem, kas winnu pehrk, bet mehß ne warram ne mas brehkt, kad dsird zil gruhts gads zittâs mallâs nabbaga lautineem Jareds. Mums leela magasihne pilna, parradi atberti un wehl pascheem arr maisie flehti un kas buhs japehrk, to warr buht Deews lihdses pehnit wehl kahdus mehneschus, kamehr pee magasihnes buhs jaeet. Nabbaga sweineekeem gan gruhta istischana buhs, jo teem Deews rudeni no sweijas itt masu leetu bij dewis un tihkli jaw winneem tee maises pelnitaji. Bet wesselibu Deews juhrmalneekeem pahrlleku stiprinajis, jo muhsu juhrmallâ no teem 616 zilwekeem, kas tur lihbsitti runna, no Jahneem lihdschim tikfai weena pascha wezza mahte nomirufi. Schi seemâ pawissam tik dauds ne mirst un kad pehrnâ gaddâ 140 mirruschi basnizasgrahmatâ eerakstitti, tad ta leelaka datta gan irr no pirnas gadda pusses. Weens stiprs wihrs, feschu behrnu tehws, ar ahtru nahwi aischahje, jo kohks, ko winsch gribbeja nolait, winnu nositte. Zeeniga kunga gudrs un scheinligs prahts par nabbagu atraitni un sehrdee-

neem gahdajis. No zitteem mirruscheem gan wissuwairak weena wezza mahte wehrâ jaleek, kam Deews bij dewis preeku redseht no saweem behrneem kâ rettai kahbai mahtei. Patti fainneeze buhdama ta 9 behrnus bij dsemdejusi; no teem weens masâs deenâs nomirris, bet wissi 5 dehli fainneeki bijuschu un 2 meitas fainneekeem isprezzetas. Gan 2 dehli mahtei papreeksch aischahuschu, bet behrnu behrni winnai wehl bij 40 dsihwi un bes scheem wehl 70 masini, kas zettortâ augumâ no winnas meefahm bij nahuschu, tâ ka pawissam 55 dwehfeles atlikke wirs semmes, kam winna par mahti bijusi, jebeschu paschai tik 77 gaddi warreja buht. Pee dehla, kas pagasta teefas peefehdetajs irr, winna labbâ meerâ aischbrauze un eefsch 8 mahjahm woi fainneekus woi fainneezes no saweem behrneem un behrnu behrneem pamette. Lai Deews winnai wehl debbesis dohd to lihgsinibu baudiht, ka wissi behrni ir turpinal allasch turrabs us Deewa zelteem, us ko gohdiga wezza mahte gan winnus usweddufi. — Ir pehrnais gads no behrneem pee mums gan auqligs bijis, jo pawissam 180 irr dsimmuschu, tas irr 26 wairak ne kâ aisphehrnâ gaddâ. No scheem 92 bij puischu un 88 meitas; 3 no nelaulatahm mah-tehm un 2 nedsihwi peedsunne. 81 pehz eefwehtischanas pirnu reisi pee Deewa galda bija, fur pawissam 4487 zilweki sawu dwehseli meeloja, 2046 no wihru un 2439 no seewu kahrtas. 52 pahri pehrnâ gaddâ irr laulati, 14 pahri wairak ne kâ 1839, kas gan ne nahk zaur to labbaku maises gaddu ween, bet wissuwairak zaur to, ka dauds atraitneem ohtras seewas bij jaenem. Lai nu mihtais Deews palihds itweenam dsihwoht us to jaunu gaddu! Gefahkuns gan pagruehts, jo tas pahrlleezigs sneegs seemas darbus warren dauds aiskawe, bet tas Kungs,

fas winnu bewis, gan ir scho dahwanu mums
sinnahs par labbu greeft. —

W. H. . . . . r.

* * *

• 21mâ Janwar (Swetschu-deena) bij preeziga un
zerram us daschadu labbumu un swehtibu augliga
deenina Kursemmes-landschaytes-kauschu-drau-
dsibahin, kâ ir wissai Latweeschu tautai! —
Geswehtijam farwu draudses ffohlu; — jauku
dirwehningu augstu usmuhretu nammu ar pee-
derrigahm ehkahn, kas patihkamâ weetinâ, pa-
schâ draudses widdû, Abawas aprinki, paschâ
Jelgawas leelzell-mallâ, ar draudses rohkahn
un spehku, ustaisihts, no Kursemmes augsti-
zeenijamas muischneeku-beedribas schehliga pa-
dohmâ, ar pilnigu baggatu ffohlas-eetaissichanu
apdahwinahst.

Bij no augsti zeenigas kommitetes luhgti un
faaizinati zeenigi fungi, kas landschaytes mu-
schas, prohti Grendshes, Irlawas, Degobles,
Snapjes, Pehtertahles un Abawas muischas
turr, ihpascchi zelti ffohlas-fohpeji (kurator)
fungi, zeenigs mescha-kungs un daktera-kungs
un trihs mahzitaji, kas pee schihm draudsehm
strahda, pagasta teefas-wihri, preekschneeki un
basnizas wehrminderi, kâ ir dauds zitti drau-
dses lohzecki, stary kurreem daschu mihlu weesi
redsejam. — Kad nu paschas augstas zeenigas
kommitetes preekschneeks un peesehdejaji fungi
nowehledami tahdu gohda-parahdischanu ffoh-
las buhschanai — no Jelgawas bij atbrauku-
schi leelâ ffohlas sahlê, fungi gar weenu pussi
nosehduschees, draudses wezzaji par ohtru rohku
nostahjuschees, ffohlmeisterus ar farwu awju
gannamu pulzianu, ffohlas behrnineem, widdû
nehmuschi, eefahkam wissa draudse pehz ma-
sahm ehrgelohm (Positiv) ar flawes dseefminiu
119. „Gohds Deewam wissu-augstakam,“ pehz
dseedaja ffohlas-behrni farwâ eemahzitâ wihse
613. „Lai Deewu flawejam, zaur kurra gah-
daschanu“ u. t. j. p.

Zad stahstija Sahtes jaunais mahzitais pehz
Gal. fak. wahrd. 2, I — 14. par ffohlas buhs-
chanu pawissam, kam labbad zilwekam mah-

zibas un ffohlefschanas wajagam, fahbu lab-
bumu un swehtibu arri no schahdas ffohlas
eetaissichanas gaidiht un zerreht un ar fahbu
padohmu to tadeht fanemt, usrunnadams ffohl-
meisterus farwu ammatu ustizzigi, ar stipru un
paseinnigu garru strahdabt; — fungus farwu
apghadaschanu ir turymak ffohlai ne atraut un
farwu fargaschanas rohku mihligi pahr tahs tur-
reht; — draudses un pagasta preekschneekus un
wezzakajus to fargabt un apkohpt; pawehle-
dams beidsot schehligam debbefu-tehwam ar fir-
nigu peeluhgschanu: wissu-augstu Keisarar un
augstas waldischanas, Kursemmes landschaytes
kungs un laudis, basnizas un ffohlas, kâ itt
ihpascchi scho jaunnu zeltu ffohlu, to darbu fo
tur strahdabs, to fehlu fo tur kaisih.

Atkal diwi pantinas behrni dseedajusch, ffohl-
meistara kungs runnaja fahbus wahrdu us
draudses wezzakajeem un behrneem par prahtigu
ffohlas-weschanu, ar fahbu padohmu patš pee
winneem nahzis un fahbu paligu un atspaidu
pee winneem gaida behrninus waddidams un
mahzidams, un nobeidse preeksch Deewa, preeksch
waldischanas un draudses apnemdamees swehti
farwu ammatu, ar schehliga Deewa paligu, us-
tizzigi strahdabt, lihds ar farweem ammata bee-
dreem un paligeem, diweem gohdigeem muhs
paschu draudses behrneem, kas no augsti zeeni-
gas landschaytes ar mihligu padohmu un gah-
daschanu, bij Zirawâ wadditi mahziba un par
ffohlmeistareem audsinati. —

Dseedajusch atkal weenu pantianu: „Dohd
man speht' un gudribu, Lai fo peefohlijis dar-
ru,“ — stahstija Tukkunes zeenigs mahzitais,
pehz sakkameem wahrdeem: „lads nahf ar gai-
dischanu,“ par ffohlas buhschanu un gaisino-
schanas darbu no wezzeem tumfscheem Kursem-
mes laikeem, lihds schihm deenahn, kamehr
wissaugstais Keisars lihds ar brijwestibu ir gai-
schumu, mahzibu un ffohlas farweem Kursem-
mes Latweeschu laudim atwehlejis un ir us Kur-
semmes runnas-deenahn (1836 un 1840) irr
ffohlas eetaissichana no augsti zeenijamas Kur-
semmes muischneeku beedribas ar tahdu mihligu
padohmu un dewigu rohku nowehleta un dah-

wata — apstahdamees fawâ runnâ pee baschu mihlu wahrbinu peeminnaš, kaš wezzôš kâ jaunôš laikôš Latweefchu tautas mihlotaji, wadbitaji un gaisnotaji bijufchi, ar pateizibu un fwehtifchanahm peeminami. —

Tad Ejuſtes zeenigš mahžitais wehl ušrunnajiš ſkohlmeiſtaruš ar ta Kunga wahrdeem, ko uš fawu mahžekli ſazzija: Jah. 21, 16. „ganni mannaš awiſ,“ fawu aminatu uſtižzigi, neapnikufchi, mihligi kâ Jeſuš mahžekliš ſtrahdah — ſkohlāš behrninuš ar Pahwila fwehteem wahrdeem (Reem. 12, 11.) „Ne effat kuhtri eekſch ta, kaš jumš irr jadarra,“ paklanigi meſtees, muddigi turretees pee mahžibaš un aſſiht pateizigâ ſirdi, to labbumu kaš teem naſh taggadim no ſchehliga Deewa, kaš fawu mihlibu waldeekku un wezzakaju ſirdiš iſlehiš — pateikdamš kungeem un rahdidamš, (pehž Jeſuš fwehtaš ſoblifchanāš wahrdeem Matt. 25, 40. „Ro juhš darrjuſchi weenam no ſcheem manneem wiſſmaſakeem“) kaſhda augſtaka, fwehtaka pateizibaš teefa teem zerrama; — un nobeidſe ar paſcheem eefwehtifchanāš fwehteem wahrdeem.

Pafchâ ſkohlāš-nammâ maltiti noturrejuſchi, kur ſkohlmeiſtera kungš ar ſaweem diweem paligeem, kâ ir no arraju kaſhtaš želtš ſkohlāš koſpejš (kuratorš) gohdiğš Irlawneeku ſaimneekš, fawâ gohdu-deenâ ir gohdu-weetâ blaſkam kommitetes augſti zeenigu preekſchneeka kungu ſehdeja un ohtrâ ſahlē teefaš wihri, p. eekſchneeki, baſnižaš-wehrinideri un ſkohlāš-behrni tappe ušnemti un zeenati, dewameeš wakkarâ ikweeš uš ſawahm mahjahm, preezigi ſirdi, ſcho deeninu peedſihwojuſchi, ko tehwi tehwi buhtu wehlejuſcheeš redſeht un kaš, — zerram ar Deewa ſchehligu wehleſchanu, buhš pehž-nahkameem behrnu behrneem par pateeſu labbumu un fwehtibu. —

A. B.

• **T a š b i k k e r i š.**

Reiſ kehnitiſ ſelteniti
Žit kohti miſloja;
Tam ſeltu bikkerti
Ta mirſtoht eedewa.

To bikk'ri, kamehr mirra,
Wiſch augſti zeenija;
Tahš affraš winnam birra,
Kaš wiſch to redſeja.

Wiſch dſchre gohda deenāš
Iš ſchi ta bikkera;
Un dſerdamš affarināš
No waiga ſlauzija.

Wiſch pirms wehl duſſeht gahe
Mant'neckuš ſafauze
Un wiſſu teem atſahje
To bikk'ri ween ne.

Wiſch ſaweem brunnaš wiſhreem
Meelaſtu turreja
Un ehde wehl ar winneem
Tur pilli juhrmallā.

Pehdigo reiſ wiſch ehde
Un dſchre wehl iſ ta
Un tad to bikk'ri ſweede
Eekſch juhraš dibbina.

Wiſch redſeja to grimſtoht
Tur juhraš diſtumā
No ſchehlabahm tam mirſtoht
Wehl affraš apbirra.

Tur, kehnitiſ wehl no bikk'ra
Reiſ dſerdamš ſahweja
Un tad no pilles juhrā
To bikk'ri eelaida.

T e e f a š ſ l u d d i n a ſ c h a n a š.

Uš pawehleſchanu tahš Keiſeriſkaš Majeſteetes, ta Patwalbineeka wiſſaš Kreewu Walſiš 20. 20. 20., tohp no Krohna Wirzawaš pagafſta teefaš wiſſi paradu deweji ta no ſawahm mahjahm iſlikta Wohlmuſiſchāš ſaimneeka Jaunſemſtuhru, Anš Stuhmann, pah kurra mantu zaur ſchihš deenāš ſpreedumu konkurſe ſpreeſta, ušajinati, pee ſaudeſchanaš ſawaš teefaš, diwu mehneſchu ſtarpâ, prohti lihdiſ 11tu Merz ſ. g., kaš par to weenigu un iſflehdſamu terminu noliktš, ar ſawahm praſſiſchanaſhm un parahdiſchanaſhm woi paſchi, woi zaur weetneekem un Flahtſahwejeem, kur wehlehtš, ſcheit atnahkt, un ſagaibht ko teefa pehž likkumeem ſpreebihš. Krohna Wirzawaš pagafſta teefa, 11tâ Janwar 1841. I (Z. S.) Brauer, pagafſta wezzakaiš. (Nr. 43.) J. Henko, pagafſta teefaš krihweriſ.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis 10. 10. 10., tohp no Palangas pagasta teefas sinnamu darrihts, fa tahs pee Palangas nowadda peederrigas Indrik Freimanna, Frik Freimanna un Anton Scheputta mahju=weefas ar wiffem tur peederrigeem lauteem, plawahm un dahrseem par Furgeem (23schâ April) f. g. uhrupè tapè pahrdohfas. Kam patiktu schihs mahjas pirkt, tohp usaijinati, preminnetâ deenâ scheit peeteiltees. Palangas pagasta teefa, 1mâ Webruuar 1841. 3

(T. S.) ††† Nikolas Rische, pagasta wezzakais.
(Nr. 21.) C. Edlon, pagasta teefas srihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas buhtu pee teem bijuscheem Kalnzeemas fainneekeem no Kublu un Walloschu mahjahm: Kaspar Legede un Ansh Frikmann, tohp usaijinati, lihds 5tu Merz f. g. pee Krohna Kalnzeemas pagasta teefas peeteiltees. Kas pehz schi termina peeteiltees, ne tapè wârs Klausihfs un saubehs sawu teefu. Kalnzeemâ, 27tâ Janwar 1841. 1

Us pawehleschanu:
(Nr. 12.) Kollegien=Registrators Hilbebrand, pagasta teefas srihweris.

No Dundangas pagasta teefas tohp pehz Kursemes senneeku=litkinu 493schâ S. wiffi parradu de-weji ta nomirruscha zitfahrtiga pagasta wezzaka un fainneeka Zonne Dreksler no Sillinu=mahjahm pee saudefchanas sawas teefas usaijinati diwu mehneschu starpâ, prohti lihds 12tu April f. g., kas par to weenigu un ieslehgschanas=terminu nolikt, ar sawahm prassifchanahm pee schihs pagasta teefas ar peeklahjigahm peerahdischanahm peeteiltees. Teftah teef aridsan sinnamu darrihts, fa 4tâ Merz f. g. ta nelaika atstahntu mantu, prohti: lohpus, sirus, rattus, raggus un daschdaschadas mahju= un arraju=lectas, Sillinu=mahjâs prett skaitamu naudu pahrdohk. Dundangas pagasta teefa, 1mâ Webruuar 1841. 2

(T. S.) Ansh Eichmann, pagasta wezzakais.
(Nr. 22.) Stavenhagen, pagasta teefas srihweris.

Zitta fluddinaschana.

No Landes basuizkunga muischas tohp sinnamu darrihts, fa isgahjuschâ ruddeni farkans lohti wez arraja sirs peeklihdis. Gau schi peeklihschana teem tuwakeem pagasteem fluddinata, bet kad neweens scho sirsu par sawu naw pasinnis, tad wehl zaur schihm awisehm to, kas scho sirsu par sawu warr simeht, usaijina, winnu prett barroschanas un fluddinaschanas atlihdinaschannu pretti nemt. Landes basuizkunga muischâ, 1mâ Webruuar 1841. 2

Naudas, labbibas un prezzu sirsus us plazzi. Rihgâ, tanni 10tâ Webruuar 1841.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kv.		Rb.	Kv.
1 jauns dahlberis . . . . . gelbeja	1	33	1 pohhs kannepu . . . . . tappe makfahfs ar	—	90
1 puhrs rudsu . . . . . tappe makfahfs ar	1	80	1 — linnu labbalas surtes — —	2	—
1 — kweeschu . . . . . — —	3	50	1 — — siltakas surtes — —	1	80
1 — meeschu . . . . . — —	1	20	1 — tabaka . . . . . — —	—	65
1 — meeschu=putrainu — —	1	90	1 — dselses . . . . . — —	—	75
1 — ausu . . . . . — —	—	85	1 — fweesta . . . . . — —	2	50
1 — kweeschu=miltu . . . . . — —	4	—	1 muzzâ silku, preeschu muzzâ — —	7	75
1 — bihdeletu rudsu=miltu — —	2	50	1 — — wihschnu muzzâ — —	8	—
1 — rupju rudsu=miltu — —	1	80	1 — farkanas fahls . . . . . — —	7	—
1 — firnu . . . . . — —	1	60	1 — rupjas leddainas fahls — —	6	—
1 — linnu=fehklas . . . . . — —	2	50	1 — rupjas baltas fahls — —	4	50
1 — kannepu=fehklas . . . . . — —	1	50	1 — smalkas fahls . . . . . — —	4	30
1 — timmenu . . . . . — —	5	—			

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffes: Waldischanas=rahts H. Weitler.
No. 68.